

Toplantı : 7

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1026

Çeşitli teadül ve teşkilât kanunları ile diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesi hakkındaki 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin tadiline dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 2/390, 2/421; Cumhuriyet Senatosu 2/230)

(Not : Millet Meclisi Sıra Sayısı : 256)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3322 - 2/390

28 . 7 . 1967

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 27 . 7 . 1967 tarihli 149 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Çeşitli teadül ve Teşkilât kanunlarıyla diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesi hakkındaki 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin tadiline dair kanun teklifi dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyle
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 19 . 12 . 1966 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 13 ve 27 . 7 . 1967 tarihli 139 ve 149 ncu Birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 256)

Malî ve İktisadi İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Malî ve İktisadi İşler
Komisyonu
Esas No. : 2/230
Karar No. : 47

28 . 7 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan «çeşitli teadül ve teşkilât kanunlarıyla diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesi hakkındaki 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin tadiline dair kanun» teklifi komisyonumuzun 28 . 7 . 1967 tarihli toplantısında tetkik ve müzakere edildi.

Teklifin gerekçesinde belirtilen hususlar komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun teklifi Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bu raporda

Başkan ve Sözcü	Kâtip		
Balıkesir	Manisa	Balıkesir	İstanbul
H. Â. Türker	R. Ulusoy	Mehmet Güler	Şevket Akyürek
Erzurum	Afyon K.	Afyon K.	Sakarya
Osman Alihocagil	M. Kâzım Karağaçlıoğlu	Ahmet Karayığit	Mustafa Tığh
	Artvin		
	Fehmi Alpaslan		

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 2/230
Karar No. : 27

28 . 11 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 27 . 7 . 1967 tarihli 149 nu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Çeşitli Teadül ve Teşkilât Kanunlarıyla diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesi hakkındaki 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin tadiline dair kanun teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 28 . 7 . 1967 tarihli ve 3322 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 28 Kasım 1967 tarihli 2 nci Birleşiminde ilgili temsilciler de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. — Millet Meclisi metni, 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinde değişiklik yapmak suretiyle; genel ve katma bütçeli daireler ile bankalar ve iktisadî devlet kuruluşlarında görevli hizmetliler için, evvelce (100 - 1 250) liralık ücret ve (15) derece üzerinden yapılmış olan tesbiti değiştirmekte ve bunun yerine (250 - 1 750) liralık ücret ve (14) derecenin ikamesini öngörmektedir.

Bilindiği üzere, 7244 sayılı Kanunun kabulünden önce hizmetliler için derece söz konusu olmayıp, bunlara, kadro ile mukayyedolmak şartıyla istenilen ücret verilmekte iken; adı geçen Kanunun 5 nci maddesiyle, 100 liradan başlamak ve 1 250 lirada nihayet bulmak üzere 15 derece tesbit edilmiştir. Halen, genel ve katma bütçeli dairelerde görevli birçok memur ve teknisyen ile bankalar ve iktisadî devlet kuruluşlarındaki personelin yüzde doksanı (müdür, müşavir, doktor, avukat, şef, raportör ve benzeri memurluklar dâhil) bu maddeye göre ücret almaktadırlar.

Hizmetliler için tesbit edilen tavan derecesinin 1 250 lirada dondurulmuş olması, bir kısım personelin terfi etmeleri imkânını ortadan kaldırmış, bunun neticesi olarak da, birçok kıymetli eleman ve teknisiyenin müktesep hakları olan ücretleri dahi alamamaları dolayısıyla mağduriyetlerin doğmasına sebebiyet vermiş; muhtelif kuruluşlar bu mağduriyeti telâfi etmek amacıyla, kuruluş kanunlarına, münferiden bu hususu kapsayacak hükümleri vaz'etmek mecburiyetinde kalmışlar, bu yolla muhtelif müesseseler personeli arasında farklı durumlar husule gelmiş bulunmaktadır.

Fihakika, Komisyonumuzdaki müzakereler sırasında, Maliye Bakanlığı temsilcisi :

«a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun «hizmetli» statüsünü sona erdirmiş olması ve yapılması düşünülen tadilatın, intibak sırasındagüçlüklere yol açacağı,

b) Kanunun kabulü ile bütçeye malî külfet tahmil olunacağı» şeklindeki beyanı ile kanun teklifinin reddini talebetmiştir.

Ancak, komisyonumuzca, ilgili müessese ve teşekküllerin, gereken bütün ön tedbirleri yerinde ve zamanında ittihaz etmeleri temennisiyle;

a) İktisadi Devlet kuruluşları personeline ait Kanunun tedvin edilmesine kadar geçecek süre içinde, mağduriyetlerin devam etmemesi ve yeni doğacak mağduriyetlerin önlenmesi,

b) Esasen, müesseselerin kârlılık verimliliğini artırmamanın; çalışan insangücünün hakettiği ücreti vermemekle değil, bilâkis insangücünü teşvik edecek tedbirleri almak suretiyle, işletmede çalışan hizmetlilerin şevkini, işe bağlılığını ve ciddiyetini artırmakla mümkün olacağı zahir bulunduğu cihetle, sırf böyle bir mütalâaya itibar edilerek kanun teklifinin reddolunması mümkün görülememiştir.

Diğer taraftan, yine söz konusu 5 nci madde ile tesbit edilmiş bulunan 100, 150 ve 200 liralık ücretler, 7244 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1959 yılından bu yana geçen süre içinde, hayat şartlarında meydana gelen hissedilir değişiklikler sebebiyle pratik bir değer taşımaktan uzak kaldığı cihetle, 100, 150 ve 200 liralık derecelerin kaldırılması da uygun görülmüştür.

Yukarıda belirtilen hususları ihtiva eden Millet Meclisi metni, tatbikatta doğan mağduriyetleri ve muhtelif müesseseler arasında zuhur eden farklılıkları ortadan kaldırmaya niteliği dolayısıyla, komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen 1, 2 ve 3 ncü maddeler, Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Teklifin, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Kocaeli	Sakarya	Uşak	Tabii Üye
<i>L. Tokoğlu</i>	<i>O. Salıhoğlu</i>	<i>M. F. Atayurt</i>	<i>S. Karaman</i>
Ankara	Aydın	İçel	Ordu
<i>Y. Köker</i>	<i>İ. C. Ege</i>	<i>C. T. Okyayuz</i>	<i>Ş. Köksal</i>
	Trabzon	Yozgat	
	<i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	<i>İ. Yeşilyurt</i>	

MİLLET MECLİSİNİN
KABUL ETTİĞİ METİN

Çeşitli teadül ve Teşkilât kanunlarıyla diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesi hakkındaki 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin tadiline dair Kanun

MADDE 1. — Çeşitli teadül ve Teşkilât kanunlarıyla diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesi hakkındaki 28.2.1959 tarih ve 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 5. — 30 . 6 . 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanunun 19 ncu, 3 . 7 . 1939 tarihli ve 3659 sayılı Kanunun 10 ncu ve 17 . 7 . 1944 tarihli ve 4620 sayılı Kanunun 7 nci maddeleri şümulüne giren hizmetlilerin derece ve ücretleri aşağıda gösterilmiştir.

Derece	Ücret
1	1 750
2	1 500
3	1 250
4	1 100
5	950
6	800
7	700
8	600
9	500
10	450
11	400
12	350
13	300
14	250

Hizmetli kadrolarında istihdam edilenlere verilecek ücret, emekliye esas ücret derecelerinin üç yukarı derece ücretini geçemez.

Memurlar için kanunen tanınmamış olan hak ve men-

MALÎ VE İKTİSADÎ İŞLER
KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Çeşitli teadül ve Teşkilât kanunlarıyla diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesi hakkındaki 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin tadiline dair Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Çeşitli teadül ve Teşkilât kanunlarıyla diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesi hakkındaki 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin tadiline dair Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

MİLLET MECLİSİNİN
KABUL ETTİĞİ METİN

faatler hizmetliler için de kabul edilmez.

Ancak bunlardan İş Kanununa göre işçi vasfında bulunanlar için hizmetin gerektirdiği nisbette giyecek ve yiyecek temin olunabilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MALİ VE İKTİSADİ İŞLER
KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü maddede aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü maddede aynen kabul edilmiştir.

